

Activiteitenplan 2026

Bedrijfstakgroep MTLM

Titel	:	Activiteitenplan 2026
Auteur(s)	:	Frank Rem en Fleur de Jong
MBO Raad	:	Tjaskermolenlaan 1 Postbus 2051 3440 DB Woerden T: 0348 - 75 35 00 E: info@mboraad.nl I: www.mboraad.nl
Woerden	:	Oktober 2025
Versienummer	:	0.1

Inhoud

Algemeen.....	4
MBO Raad en btg MTLM.....	4
Bedrijfstakgroepen en SBB.....	5
Samenwerking tussen bedrijfstakgroepen.....	6
Activiteiten 2026.....	8
Thema's per Cluster.....	9
Mobiliteit.....	9
Transport en Logistiek.....	10
Luchtvaart.....	11
Maritiem.....	12
Drones.....	12
Ondersteuning vanuit het bureau Woerden.....	13
Bijlage 1 Samenstelling diverse gremia.....	14

Algemeen

De bedrijfstakgroep MTLM vertegenwoordigt een groot aantal beroepen. In de volksmond worden wij ook weleens de bedrijfstakgroep ter land, ter zee en in de lucht genoemd. Uitgeschreven zijn wij de bedrijfstakgroep voor beroepen in de Mobiliteitsbranche, de Transport en Logistieke Sector, het Railvervoer, de Luchtvaartdienstverlening en de Luchtvaartlogistiek en de Maritieme sector. Een grote diversiteit aan beroepen en opleidingen, variërend van groot naar klein. Wat ons verbind is het vervoer van mensen en goederen. Ieder beroep dat wij vertegenwoordigen draagt op een eigen manier bij aan de logistieke keten.

De bedrijfstakgroep MTLM zet zich in voor de belangen van de medewerkers aan de ons verbonden instellingen én voor de studenten van deze opleidingen. Wij vertegenwoordigen de belangen van de sector richting het onderwijs én vertegenwoordigen de belangen van het onderwijs richting de sector. Door het organiseren van een goede samenwerking tussen onderwijs, bedrijfsleven en overheid leveren wij een bijdrage aan krachtig beroepsonderwijs voor de beroepen van vandaag en morgen.

MBO Raad en btg MTLM

De MBO Raad behartigt de belangen van alle mbo-scholen die door de overheid bekostigd onderwijs aanbieden. De bedrijfstakgroepen ('btg's') zijn een afdeling binnen de MBO Raad waar soortgelijke mbo-opleidingen (opleidingen die gerelateerd zijn aan dezelfde branches) met elkaar samenwerken.

Er zijn negen bedrijfstakgroepen:

- Entree
- Handel
- ICT & Creatieve Industrie
- Mobiliteit, Transport, Logistiek en Maritiem
- Specialistisch Vakmanschap
- Techniek en Gebouwde Omgeving
- Voedsel, Groen en Gastvrijheid
- Zakelijke Dienstverlening en Veiligheid
- Zorg, Welzijn en Sport

De btg's maken het mogelijk voor soortgelijke mbo-opleidingen om krachten te bundelen. Via de btg's hebben scholen in de MBO Raad ook sectorgewijs invloed op de landelijke ontwikkelingen in het mbo-onderwijs. In de bedrijfstakgroepen worden de belangen van soortgelijke opleidingen behartigd, wordt kennis gedeeld en worden gezamenlijke projecten uitgevoerd. Zo werken scholen samen aan innovatief en toekomstgericht onderwijs dat optimaal aansluit op de arbeidsmarkt en het vervolgonderwijs.

De btg MTLM vertegenwoordigt in totaal 38 scholen voor 56 opleidingen waaraan 33.000 studenten deelnemen. Per instelling wijst het college een instellingsvertegenwoordiger aan. Deze instellingsvertegenwoordiger neemt zitting in de algemene ledenvergadering van de btg. Vanuit de alv wordt een dagelijks bestuur van de btg aangewezen.

Deze kerngroep bestaat uit een voorzitter, vicevoorzitter, financieel contactpersoon, de leden van de sectorkamer en de voorzitters van de onderwijsclusters. De verschillende rollen worden onder deze personen verdeeld.

De btg MTLM heeft een aantal gremia die als voedingsbodem dienen voor de kerngroep. In bijlage 2 is een volledig organogram opgenomen. De twee belangrijkste organen zijn het onderwijscluster en het onderwijsnetwerk. Het onderwijscluster is het sectorale netwerk op opleidingsmanagement en directieniveau. Deze netwerken zijn gekoppeld aan de marktsegmenten van SBB en behandelen thema's op strategisch niveau. De onderwijsclusters kennen een voorbereidende groep genaamd de clustercommissie waarin leden van het marktsegment, leden van het onderwijscluster en de voorzitter van het onderwijsnetwerk de bijeenkomsten voorbereiden.

De btg organiseert ook voor iedere sector jaarlijks een aantal onderwijsnetwerken. Hierin faciliteren wij kennisdeling op operationeel niveau. De deelnemers aan de onderwijsnetwerken zijn veelal (senior) docenten. De verschillende netwerken worden ondersteund door het bureau btg MTLM vanuit Woerden bestaande uit twee beleidsadviseurs en een ondersteunende medewerker.

Bedrijfstakinggroepen en SBB

Een belangrijke rol van de btg MTLM is het organiseren van de onderwijsvertegenwoordiging bij SBB. De Samenwerkingsorganisatie Beroepsonderwijs en Bedrijfsleven (SBB) kent twee pijlers: Beroepsonderwijs en Bedrijfsleven. De belangrijkste taak van SBB is het optimaliseren van de aansluiting van het beroepsonderwijs op het bedrijfsleven.

SBB kent negen sectorkamers (dezelfde indeling als de bedrijfstakinggroepen). Daarin bespreken onderwijs en bedrijfsleven de sectorale (aansluitings-)vraagstukken die te maken hebben met de wettelijke taken van het onderwijs en de arbeidsmarkt (kwalificeren en examineren, beroepspraktijkvorming en doelmatigheid). De leden van de sectorkamers richten één of meer marktsegmenten in rond verwante opleidingsclusters of thema's. Deze marktsegmenten brengen (inhoudelijke) adviezen en standpunten ter besluitvorming in bij de sectorkamer.

Om last-en ruggenspraak te borgen zijn leden van de kerngroep vertegenwoordigd in de sectorkamer. De marktsegmenten kennen dan weer een afspiegeling in de onderwijsclusters van de btg.

Voor meer informatie: [Over SBB | SBB \(s-bb.nl\)](#)

Zie ook: [Huishoudelijk reglement bedrijfstakinggroepen](#) (geactualiseerd 2024)

Samenwerking tussen bedrijfstakgroepen

In het kader van de doorontwikkeling van de btg's als 'zuurstof van de vereniging' is er met de leden van de MBO Raad afgesproken om in 2026 in te zetten op het versterken van onze positie door meer zaken gezamenlijk op te pakken als btg's.

In afstemming met het bestuur MBO Raad zijn de volgende vier ambities benoemd:

Ambitie 1: De btg's organiseren samen activiteiten in het kader van kennisontwikkeling

De meerwaarde van het gezamenlijk organiseren is tweeledig:

- van en met elkaar leren, ook leren van ervaringen uit andere sectoren (ook: 'building the community')
- gebruiken van elkaars expertise binnen de btg's en daarbuiten, geen zaken dubbel doen en afstemmen van verschillende activiteiten. Met name afdelingen S&O en Projecten zijn hierbij belangrijke partners.

In 2026 zal dit zich vertalen in minimaal twee activiteiten, waarbij de btg's (met eventuele partners) samen hebben opgetrokken in het vormgeven en organiseren van deze kennisontwikkelingsactiviteiten. Evaluatie van deze activiteiten op basis van de beschreven meerwaarde zal nadien plaatsvinden.

Ambitie 2: De btg's zetten zich gezamenlijk in voor vergroting van betrokkenheid en participatie van leden binnen de gremia's van de btg's én de MBO Raad

Om leden (actief) onderdeel van de btg's te laten zijn is het belangrijk dat leden inzicht hebben in wat de btg's algemeen en in het bijzonder voor de (te segmenteren) leden kunnen betekenen, met wie (afdeling en teams) de btg's dat doen en in welke vorm de btg's dat doen (organisatie en activiteiten).

In 2026 zal zich dit vertalen in het samenstellen een 'toolkit' met verschillende middelen/activiteiten die leiden tot 'onboarding' van (nieuwe) leden met aandacht voor de gemeenschappelijke doelstelling van de gezamenlijke btg's (uniforme communicatie) enerzijds en de eigenheid van een btg (persoonlijke benadering/visitekaartje vanuit elke btg). Er zal in 2026 ingezet worden op:

- een welkomstmail voor alle nieuwe leden met o.a. informatie voor verdere onboarding;
- placemat per btg met opleidingsinfo en -data en contactinformatie;
- meer eenduidigheid in nieuwsbrieven, activiteitenplan, jaarverslag, etc. om zichtbaar te maken wat de verschillende btg's bindt.

Bij het samenstellen van de toolkit zal met leden worden bekeken hoe de onderdelen van de toolkit in hun kennisbehoefte voorzien en waar nodig bijgestuurd worden. Tevens zal ook bekeken worden welke vervolgcacties op dit gebied voor 2027 nodig zijn.

Ambitie 3: De btg's voeren het (sectoroverstijgende) gesprek aan de hand van betrouwbare data

Het gesprek met leden over wat er speelt in de sectoren moet gevoerd worden op basis van betrouwbare informatie over studentenaantallen en -stromen, gezien de uitdagingen waar sectoren en opleidingen voor staan en ontwikkelingen die zich niets aantrekken van 'sectorgrenzen'. De btg's willen leden cijferdata (blijven) bieden over de arbeidsmarkt en studieloopbanen, inspelen op vragen vanuit de leden en daarmee hand-in-hand optrekken met andere sectoren of in ieder geval met dezelfde data werken.

In 2026 zal zich dit vertalen in een inventarisatie van beschikbare, betrouwbare databronnen en (ad-hoc) vragen vanuit de leden, zodat in overleg met de data vanuit afdeling WBB (MBO Raad) afgestemde cijfers hun weg naar de btg's zullen vinden.

Daarnaast zullen de data ook worden gebruikt voor de placemat, zoals genoemd bij ambitie 2. Er zal ook geëvalueerd worden welke implicaties de beschikbaarheid en toegankelijkheid van de data hebben.

Ambitie 4: De verbinding tussen (de kerngroepen van) de btg's versterken middels een overlegstructuur met ruimte en slagkracht

Vanuit een behoefte van de voorzitters van de btg's om samen sterker op te trekken, vooral bij SBB-aangelegenheden, en beter gebruik te maken van de expertises bij de verschillende btg's is voorgesteld om de huidige overlegstructuur (het zogenaamde 'voorzittersoverleg') tegen het licht te houden. En een voorstel te doen om te zorgen dat de agenda's voor Sectorkamers en TAC's gevoed worden door de gezamenlijke btg's, btg-overstijgende thema's met elkaar te verbinden en te borgen dat (onderwijs) thema's (denk aan onderwerpen voor schurende gesprekken) eerst in MBO-Raadverband besproken worden.

In 2026 zal zich dit vertalen in het ontwikkelen van een roadmap om te komen tot een overlegstructuur (in 2027), waarin de hiervoor beschreven doelstellingen behaald kunnen worden en bestuurlijke borging is geregeld. In 2026 zullen de btg's en TAC's leveren input voor agenda van voorzittersoverleg in 2026 en in dit overleg wordt de roadmap vast geagendeerd om aan te scherpen en hiervoor draagvlak te creëren.

Activiteiten 2026

De activiteiten van de btg zijn deels verdeeld over de verschillende clusters. In de afgelopen jaren zijn wij steeds vaker thema's tegengekomen die clusteroverstijgend verbinden. Dit zien wij zowel binnen als buiten de btg. De arbeidsmarkt wordt flexibeler en onze studenten moeten steeds breder inzetbaar zijn. Constante bij-, na- en opscholing zijn belangrijke elementen.

Om onze activiteiten richting te geven hebben wij een aantal inhoudelijke thema's benoemd die wij verwachten op meerdere plekken in de btg tegen te komen. Deze onderwerpen zullen terugkomen op de agenda's van diverse gremia. Het is mogelijk om deze onderwerpen cluster-specifiek uit te werken, maar waar mogelijk zullen wij werken aan onderlinge verbinding.

Dit jaar werken wij verder aan de samenwerking met vmbo en hbo, aan btg-overstijgende projecten binnen de MBO Raad en aan uitdagingen rondom klein(er wordende) opleidingen.

Naast deze inhoudelijke thema's hebben wij als btg MTLM een bredere opdracht, Boeien, Binden, Borgen en Behouden. Hiermee zetten wij een beweging door die in 2025 is ingezet en die nog meerdere jaren door zal werken. Sommige activiteiten zullen wij dit jaar een kop en een staart geven, maar kenmerkend voor het onderwijs is dat veel activiteiten langer doorwerken.

Onze sectoren staan voor uitdagingen die tegelijk ook kansen bieden. De arbeidsmarkt is krap en dat wordt aan alle kanten gevoeld. Onze beroepssectoren schreeuwen om personeel en tegelijkertijd dalen de studentenaantallen in het mbo. Met een mbo-diploma heb je goud in handen. Aan ons als onderwijssector de uitdaging om dit samen met het bedrijfsleven aan de maatschappij duidelijk te maken. Kies mbo en je hebt een gouden toekomst. Dat willen wij met onze opleidingen uitstralen, dat is de boodschap waarmee wij mensen willen boeien. In onze onderwijssectoren zijn volop kansen voor nu en voor de toekomst, kies je voor een opleiding bij MTLM dan heb je een rugzak gevuld met vaardigheden waar je je hele leven op kan bouwen. Met die boodschap willen wij alle vormen van instroom (van bol, bbl tot gecombineerde leerweg en LLO) aanspreken.

Wanneer iemand geboeid is voor het mbo en voor MTLM willen wij deze graag aan ons binden, binnen het onderwijs maar ook in hun loopbaan. In een maatschappij waar mensen vaker van baan en sector wisselen dan ooit tevoren is het essentieel om er te zijn voor onze studenten op ieder moment in hun carrière. Wij hebben aandacht voor vroegtijdige schoolverlaters, bieden goed onderwijs, een veilige leeromgeving, zowel op school als op stage en bieden succeservaringen tijdens de opleiding. Maar ook de nazorg is essentieel, wij houden contact met onze alumni, denken actief met de branches mee over na- en bijscholing en bieden zo iedereen die door MTLM geboeid is een ontwikkelperspectief voor de hele carrière.

De volgende stap is dit met elkaar borgen en behouden. Borgen dat wij deze ambities samen met het bedrijfsleven waar kunnen maken, borgen dat wij als onderwijs daarvoor aan de juiste tafels zitten. Borgen dat wij als onderwijs onze beloftes nakomen. En borgen dat wij als MTLM er alles aan doen om een aantrekkelijke plek te zijn voor onderwijs en werk. Dit doen wij door het maken van afspraken met scholen onderling, afspraken met het bedrijfsleven, afspraken met de overheid maar ook in belangrijke mate afspraken met onze studenten. Door te luisteren naar de behoeftes van onze

studenten borgen wij hun betrokkenheid en bouwen wij aan krachtig, toekomstgericht onderwijs voor het hele mbo en MTLM in het bijzonder.

Met deze leidraad in het achterhoofd stellen wij Boeien, Binden, Borgen en Behouden centraal in onze bedrijfstakgroep voor nu en de toekomst. Dit doen wij als onderwijs samen én met onze maatschappelijke partners. Deze thema's zullen als een rode draad door de activiteiten lopen die wij de aankomende jaren zullen inzetten. Daarmee hebben wij een langdurig houvast. Van jaar tot jaar zullen wij dit omzetten in meer actiegerichte thema's die wij binnen de diverse netwerken kunnen realiseren.

Thema's per Cluster

Naast thema's die mbo breed of clusteroverstijgend worden georganiseerd hebben de verschillende clusters ook eigen aandachtspunten. Hieronder staat per cluster een overzicht van de onderwerpen die wij zullen agenderen. Sommige thema's komen bij meerdere of zelfs bij alle clusters terug. Toch hebben wij ervoor gekozen deze niet btg-breed te agenderen. Het onderscheid wat hier wordt gemaakt is dat wij deze onderwerpen waar gepast terug zullen laten komen op de agenda, maar niet specifiek aanvullende aandacht aan besteden. De btg-brede thema's daarentegen zullen aanvullende inzet krijgen om deze in de agenda terug te laten komen.

Mobiliteit

Het *Kwalificatiedossier Voertuigen en Mobiele werktuigen en Specialist voertuigen en mobiele werktuigen* stond vorig jaar op de rol voor onderhoud. Dit dossier is per 1 oktober 2025 vastgesteld door de minister en wordt gepubliceerd voor gebruik per 1 augustus 2026. Binnen het cluster Mobiliteit wordt het dit jaar gebruikt om te kijken wat dit betekent voor onderwijsontwikkeling en examinering. We besteden natuurlijk elk jaar in de verschillende gremia veel aandacht aan *onderwijsontwikkeling en examinering* en we hebben dit de afgelopen jaren geïntensiveerd. In 2024 hebben we de deelnemersraad van IBKI, deze is tweemaal per jaar, gekoppeld aan de onderwijsnetwerken van Mobiliteit en in 2025 is de deelnemersraad van examenstichting Stem tweemaal per jaar gekoppeld aan het overleg met het cluster van mobiliteit. Daarnaast koppelen we de leden van de ontwikkelgroepen van de examens en de leden van de werkgroepen van het onderhoud van de Kwalificatiedossiers. Dit maakt ook dat we de haalbaarheid, uitvoerbaarheid, betaalbaarheid en organiseerbaarheid nog beter kunnen bewaken binnen ons onderwijs.

We werken samen aan *duurzame mobiliteit*, om een groei in studenten op het terrein van e-mobility te realiseren. Het gaat hier om het ontwikkelen van leermiddelen voor EV's en de batterijtechniek samen met het ecosysteem van stakeholders: overheid, opleiders, maatschappelijke organisaties en bedrijfsleven, *Batterijtechniek* speelt een rol in onze veranderende wereld. Naarmate we steeds meer duurzame energie gebruiken, stijgt ook de vraag naar betrouwbare opslag: van elektrische auto's tot slimme netwerken en nieuwe infrastructuur. Toch staan we voor een uitdaging, want er zijn veel te weinig professionals die deze technologie begrijpen en kunnen toepassen. Dit tekort biedt echter kansen voor wie zich wil omscholen of bijleren. Door de samenwerking tussen scholen en bedrijven ontstaat er een breed lesprogramma batterijtechnologie voor scholen.

Binnen het cluster mobiliteit geven we de *kleinschalige mobiliteitsopleidingen* net als vorig extra aandacht. Met ons Actieplan kleinschalige mobiliteitsopleidingen proberen we deze opleidingen samen met onder andere de BOVAG in stand te houden. Door het steeds kleiner worden van deze

opleidingen komt de kwaliteit in gevaar. Hoe kom je aan bekwaam onderwijspersoneel, hoe kun je ze blijven professionaliseren en hoe komen we nog aan goede actuele onderwijsleermiddelen? Het gaat om de opleidingen Fietstechniek, Scoortertechniek, Motorfietstechniek, Autoschadehersteller, Autospuiter en Bedrijfsautotechniek. Per opleiding worden de specifieke uitdagingen geformuleerd en samen met de branche naar oplossingen gekeken.

De organisatie van *docentendag Mobiliteit in Beweging* is een terugkerend evenement waar we met scholen en branche veel werk verzetten om een mooie dag te organiseren waar kennis wordt gedeeld, de nieuwste technieken te zien zijn en natuurlijk ruimte is om te netwerken. In 2025 vond deze plaats in Harderwijk bij het SOMA College. We organiseren deze docentendag tweejaarlijks dus in 2026 zullen we druk zijn met de organisatie voor de docentendag in 2027.

De *borging van de aansluiting tussen vmbo en mbo* is voor dit cluster inmiddels een vast gegeven en er wordt elk jaar veel aandacht aan besteed. Dit uit zich onder andere door zitting in de adviesraad voor het vmbo - platform Mobiliteit en Transport en het gezamenlijk organiseren van docentendagen. Daarnaast willen we dit jaar meer gaan kijken hoe we kunnen leren van wat er speelt in de verschillende STO regio's. Er zijn al heel veel mooie initiatieven en we kijken hoe andere scholen hiervan kunnen leren en hoe we samenwerken in de regio nog meer kunnen stimuleren. Zoals al eerder beschreven zal dit thema breed binnen onze btg opgepakt worden.

Als laatste terugkerend thema speelt *meiden in de techniek* een rol binnen ons cluster voor 2026. Dit jaar willen we daar nog meer aandacht op vestigen met als doel: een bijdrage leveren aan de verhoging van de instroom in ons onderwijs. Meer meisjes kiezen voor een technische opleiding, maar ook dat meer vrouwen zich omscholen naar technische beroepen, een grotere instroom op de arbeidsmarkt. En ook hier weer het behouden van de meisjes en vrouwen die in de techniek werken.

Transport en Logistiek

De sector Transport en Logistiek staat er maatschappelijk goed voor. Er is veel werkgelegenheid in de sector en er liggen volop kansen voor mbo'ers om in deze sector een mooie carrière op te bouwen. Dit vertaalt zich echter nog niet naar de instroom van studenten, vandaar dat onderwijs en bedrijfsleven volop samen blijven inzetten op de doorontwikkeling van het Logistiek Pact. Hierin werken wij aan drie verschillende lijnen:

De Logistieke Sector in de schijnwerper

De logistieke sector is een werkveld met veel disciplines en vindt overal plaats. Van warehouse en transportondernemingen tot bouw-, zorg-, evenement-, luchthaven-, havenlogistiek en nog veel meer. Zonder een goede logistieke ondersteuning gebeurt er weinig in Nederland. De sector heeft echter niet altijd het imago van een kansrijk werkveld waarin veel ruimte is voor persoonlijke ontwikkeling en ontplooiing. Onbekend maakt hierin ook wel onbemind. Als onderdeel van dit pact willen wij de kansen en mogelijkheden van werken in de logistiek beter onder de aandacht brengen bij een ieder die overweegt in onze sector in te stromen. En ook diegene die hier nog niet over dacht een zetje in de juiste richting geven.

Onderwijsbeleid

Onderwijsbeleid richt zich op door samenwerking tussen onderwijs en bedrijfsleven een gezamenlijk aanbod van opleiden beschikbaar maken voor instromers en werkenden in de logistieke sector. Daarbij sluiten we aan op de arbeidsmarktvraag van nu en de nabije toekomst. Als scholen pakken wij hierin de opdracht aan om meer in gezamenlijkheid aan onderwijsontwikkeling te werken.

Regionale samenwerking stimuleren

De kern van de aanpak van het Logistiek Pact is het versterken van regionale verbanden. Het maken van landelijke afspraken en stellen van doelen is essentieel om te werken vanuit een gedeelde informatiebasis. De uitvoering van activiteiten zal echter altijd in de regio plaatsvinden. Het regionaal matchen van onderwijs en bedrijfsleven is de basis voor een duurzame samenwerking. Dit betekent het definiëren van regio's en kansen en uitdagingen voor deze regio's specifiek benaderen. Dit betekent ook het werken vanuit samenwerkingsverbanden in deze regio's. Mbo-instellingen zullen buiten de grenzen van hun eigen instelling moeten kijken maar in samenwerking met andere mbo-instellingen de regio bedienen. Het tijdperk waarin problemen individueel kunnen worden aangepakt behoort helaas tot het verleden.

Deze trajecten lopen meerjarig door en worden geborgd binnen het Cluster Transport en Logistiek. In 2026 leggen we daarnaast onze aandacht vooral op de herontwikkeling van de logistieke kwalificatiedossiers. Wij voorzien een grote aanpassing aan de structuur en inhoud van de opleidingen voor ons en gebruiken 2026 als een jaar om de piketpalen te slaan voor het onderwijs van de toekomst.

Luchtvaart

Binnen het domein Luchtvaart richting wij ons vooral op de opleiding Luchtvaartdienstverlening. In dit domein zijn nog een aantal andere opleidingen actief, te weten Air Cargo Specialist en Aviation Operations. Wegens de nabijheid van deze dossiers bij het logistieke domein nemen we die vooral in deze gesprekken mee. Als het nodig is overleggen we hierover apart met de aanbieders van deze opleidingen.

Voor de opleiding Luchtvaartdienstverlening wordt er gewerkt aan twee lijnen. Naar aanleiding van gesprekken in de sectorkamer MTLM is duidelijk geworden dat er een mismatch ontstaat tussen het aantal studenten in de opleiding die een stageplek nodig hebben en het aantal stageplekken dat door het bedrijfsleven geleverd kan worden. In 2025 is daarom gestart met een bestuurlijk traject tussen de onderwijsinstellingen om grip op deze situatie te krijgen. Voor 2026 staat de verdere uitwerking van de besluitvorming op de agenda.

Met dit doelmatigheidsvraagstuk in het achterhoofd zien we dat de samenwerking tussen de scholen steeds belangrijker wordt. Daarom blijven we in 2026 werken aan onder andere:

- De organisatie van de Dag van de Luchtvaart
- Gezamenlijke onderwijsontwikkeling
- De organisatie van skillswedstrijden

Maritiem

Binnen het cluster maritiem pakken we vooral door op thema's waar we in 2025 actief mee waren. De verdere uitwerking van het *maritiem masterplan* krijgt steeds meer vorm en zal in 2026 een grotere rol gaan spelen in ons onderwijs. Vooral wat dit betekent voor onderzoek, curriculum en docentprofessionalisering. Ook de *RIF Binnenvaart* speelt een zeer actieve rol binnen dit cluster. Het eerste thema is ontwikkeling van een onderwijsprogramma voor de drie binnenvaartopleidingen Matroos, Schipper en Kapitein als onderdeel van de implementatie van de nieuwe Europese richtlijn. Binnen de verschillende gremia worden er handen en voeten gegeven aan dit thema. Inmiddels is de onderwijsontwikkeling en examinering in volle gang en werken de scholen goed samen om hieraan uitvoering te geven. Ook is er binnen het cluster Maritiem afgesproken om het Onderwijsnetwerk STCW (F) de opdracht te geven dit jaar actief in te zetten op het *actualiseren van het Takenboek MAROF niveau 3 en 4*. Een actualisering van het takenboek is noodzakelijk voor het gebruik in de toekomst van de MAROF opleidingen en met behulp van onderwijskundige ondersteuning is het streven dit zo snel mogelijk weer up-to-date te hebben.

Een belangrijk thema dat een rode draad vormt binnen het cluster is de te ontwikkelen visie op de toekomst van het Maritieme Onderwijs: *Toekomstbestendig Maritiem Onderwijs*.

Met het visiedocument Koersvast uit 2024 hadden we hier al een start mee gemaakt en dit thema is actueler dan ooit, dus hier wordt samen met het vmbo en hbo en het bedrijfsleven één gezamenlijke visie ontwikkeld op de toekomst van het maritieme onderwijs in Nederland.

Al jaren is de *aansluiting vmbo-mbo-hbo* goed geborgd binnen het maritieme onderwijs. Binnen het Bestuurlijk Overleg Maritiem Onderwijs (BOMO) zijn alle scholen aangehaakt en is de samenwerking geborgd. De samenwerking tussen mbo - hbo - vmbo krijgt ook vorm bij de gezamenlijke onderwijsbeurzen en ook een gezamenlijke landingspagina voor de Maritieme Studies Nederland.

De doorontwikkeling van examens heeft ook dit jaar onze aandacht. Met de relatief jonge examenstichting *ExamenServiceMaritiem (ESM)*, verantwoordelijk voor de examens in het maritiem onderwijs, is de continuïteit van onze examens gewaarborgd. Het bestuur van ESM kent een bestuurlijke vertegenwoordiging vanuit onderwijs en branche en zal onderwijskundige ondersteuning krijgen vanuit Examenservices. ESM zal met de zes maritieme scholen examens blijven ontwikkelen en onderhouden voor de maritieme opleidingen. In 2026 zullen er verkennende gesprekken plaatsvinden over de mogelijkheden op het gebied van lerend kwalificeren.

Ook in 2026 vindt de jaarlijkse organisatie van de *Dag van de Maritieme Docent* plaats. In november 2025 zijn we eerst nog welkom bij de Maritieme Academie in Harlingen. Ook hier is het thema: Maritiem onderwijs naar de toekomst; nieuwe technologie en nieuwe generaties, met veel ruimte om de nieuwste ontwikkelingen te delen en netwerken met collega's. Elk jaar is dit cluster druk met het onderhoud en de doorontwikkeling van de verschillende kwalificatiedossiers. Voor 2026 loopt *het onderhoud voor Maritiem Officier* door uit 2025.

Drones

In 2026 zien we de eerste resultaten van een traject wat enkele jaren geleden is gestart. In het schooljaar 2025-2026 zijn de eerste studenten gestart aan de opleiding Drone Operations Specialist. Een nieuwe, sectoroverstijgende opleiding in een zich snel ontwikkelend vakgebied. Vanaf 2025 zijn we met de diverse (potentiële) aanbieders in gesprek over de verdeling van opleidingen over het land en gezamenlijke onderwijsontwikkeling. Daar gaan we in 2026 volop mee door.

Ondersteuning vanuit het bureau Woerden

Bovenstaande activiteiten kunnen alleen mogelijk gemaakt worden door een sterke inzet van de leden van de bedrijfstakgroep. Als het bureau van de btg proberen wij deze leden zo goed mogelijk te ondersteunen. Inmiddels werken we een jaar met een nieuw, goed functionerend team en daar plukt iedereen de vruchten van.

Onze leden hebben aangegeven dat fysieke ontmoetingen voor onze netwerken erg belangrijk zijn. Deze netwerken zijn de voedingsbodem van onze bedrijfstakgroep en zonder alle actieve leden uit deze netwerken kunnen wij onze kerntaken belangenbehartiging en kennisdeling niet goed uitvoeren. Dit nemen wij mee in onze planning. Eentje van fysiek afspreken waar kan en online ontmoeten waar nodig. Deze fysieke ontmoeting mag ook een aanvullende waarde hebben. Alleen ergens naartoe komen om een ruimte binnen te stappen, een agenda afwerken en weer naar buiten stappen is niet meer van deze tijd. Informele ontmoeting en ruimte voor het gesprek zijn bij deze ontmoetingen erg belangrijk.

Daarnaast is inhoudelijke, procesmatige en procedurele ondersteuning nog steeds van essentieel belang. De bedrijfstakgroep is een eerste aanspreekpunt voor veel onderwijskundige en organisatorische vragen en die rol willen wij vanuit Woerden blijven waarborgen. Ook is de bedrijfstakgroep een belangrijk aanspreekpunt voor externe organisaties die in contact willen treden met het sectorale beroepsonderwijs. Deze rol blijven wij namens én met jullie van harte uitvoeren.

Bijlage 1 Samenstelling diverse gremia

Samenstelling kerngroep MTLM

Naam	Mbo-school/vakschool	Functie (in kerngroep)
F. Roelofsen	ROC Nova College	Voorzitter
R. Akkerman	Summa College	Lid
F. Potze	ROC Nijmegen	Lid
G. Eimers	ROC van Amsterdam	Lid
H. Stevens	Da Vinci College	Lid
Vacature		Lid
R. van Veen	Deltion College	Agendalid/vz cluster Luchtvaart
H. Labee	ROC Nova College	Lid/vz cluster mobiliteit
H. Boele	STC-Group	Lid/vz cluster Maritiem
M. Olde Monnikhof	STC-Group	Lid/vz cluster T&L

Samenstelling clustercommissie Mobiliteit

Naam	Mbo-school/vakschool	Functie (in onder structuur)
A. Feijth	Deltion College	Lid/vz onderwijsnetwerk tweewielers/lid MS mobiliteit
H. Labee	ROC Nova College	Voorzitter/vz onderwijsnetwerk motorvoertuigen/ lid MS mobiliteit
E. Koopmans	VONK	Lid/vz onderwijsnetwerk mobiele werktuigen/ lid MS Mobiliteit
vacature		

A. Bijsterveld	ROC van Twente	Lid/vz onderwijsnetwerk carrosserie/lid Marktsegment Carrosserie
vacature		Lid
Vacature		Lid

Samenstelling clustercommissie Transport & Logistiek

Naam	Mbo-school/vakschool	Functie (in onder structuur)
M. Olde Monnikhof	STC-Group	Voorzitter
R. den Ouden	Noorderpoort	Lid
M. Pathuis	Deltion College	Lid
R. Müller	ROC van Twente	Lid
R. Wijnberger	Talland College	Lid

Samenstelling clustercommissie Luchtvaart

Naam	Mbo-school/vakschool	Functie (in onder structuur)
R. van Veen	Deltion College	Voorzitter
Y. Heiligers	Albeda	Lid
M. Dekema	ROC van Amsterdam Flevoland	Lid
A. Ronhaar	Noorderpoort	Lid

Samenstelling cluster Maritiem

Naam	Mbo-school/vakschool	Functie (in onder structuur)
R. den Ouden	Noorderpoort	Lid
H. Boele	STC-Group	Voorzitter
E. de Haan	Vonk	Lid
I. Van Balken	Firda	Lid
P. Randel	Nova College	Lid

M. Visser	Firda	Lid/vz onderwijsnetwerk Maritieme Techniek
A. Siereveld	Scalda	Lid/vz onderwijsnetwerk STCW(F)
vacature		Lid/vz onderwijsnetwerk Binnenvaart

Onderwijsleden sectorkamer MTLM

Naam	Mbo-school/vakschool
F. Roelofsen	Nova College
R. Akkerman	Summa College
F. Potze	ROC Nijmegen
G. Eimers	ROC van Amsterdam
H. Stevens	Da Vinci College
Vacature	

In een sectorkamer zijn meerdere marktsegmenten geformeerd rond verwante opleidingsclusters of thema's. Deze marktsegmenten brengen (inhoudelijke) adviezen en standpunten ter besluitvorming in bij de sectorkamer. Vanuit de btg MTLM worden er onderwijsleden afgevaardigd naar de verschillende marktsegmenten.

Onderwijsleden marktsegment Mobiliteit

Naam	Mbo-school
H. Labee	ROC Nova College (voorzitter)
A. Feijth	Deltion College
M. Scheweer	Firda
E. Koopmans	VONK
vacature	

Onderwijsleden marktsegment Carrosserie

Naam	Mbo-school

R. van de Velde	Summa college
C. Heere	ROC Mondriaan
W. Bonnier	MBO Rijnland (voorzitter)
A. Bijsterveld	ROC v Twente

Onderwijsleden marktsegment Luchtvaart

Naam	Mbo-school/vakschool
R. van Veen	Deltion College
Y. Heiligers	Albeda
M. Dekema	ROC van Amsterdam Flevoland
A. Ronhaar	Noorderpoort
F. Helsemans	Zadkine

Onderwijsleden marktsegment Transport & Logistiek

Naam	Mbo-school/vakschool
D. van Pelt	ROC van Amsterdam
M. Olde Monnikhof	STC Group
Vacature	
Vacature	
J. Voorhamm – van Wettum	NCOI (NRTO)

Onderwijsleden marktsegment Rail

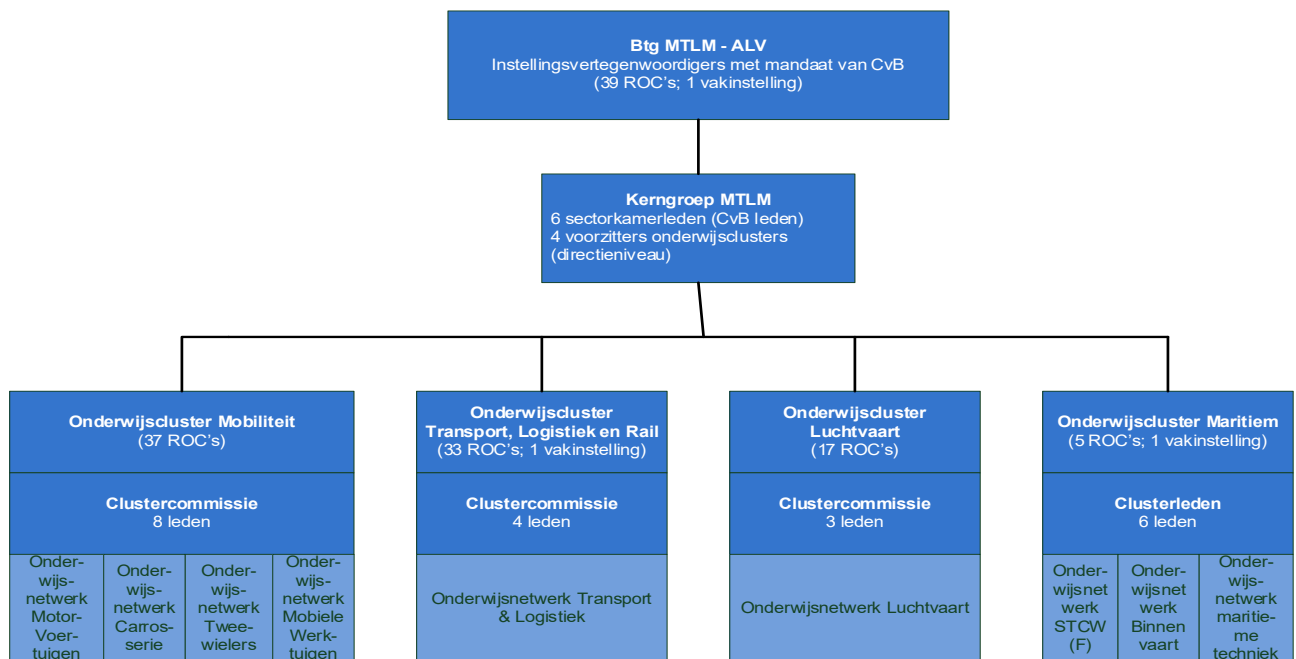
Naam	Mbo-school/vakschool
H. Kobes	ROC van Twente
J. Hugot	STC-Group
F. Sahin	ROC van Amsterdam

Onderwijsleden marktsegment Maritiem

Naam	Mbo-school/vakschool
Vacature	
A. Siereveld	Scalda
H. Boele	STC-Group
P. Randel	NOVA College

Bijlage 2 Organogram btg MTLM

Bijlage 3 Overzicht aangesloten instellingen

ROC	Mobiliteit	Transport, Logistiek en Rail	Luchtvaart	Maritiem
Albeda	X	X	X	
Alfa College	X	X		
Aventus	X	X	X	
Da Vinci College	X	X		
Deltion College	X	X	X	
Drenthe College	X	X	X	
Firda	X	X	X	X
Gilde Opleidingen	X	X		
Graafschap College	X	X		
Hoorndreef College	X	X		
Koning Willem I College	X	X		
Landstede MBO	X	X	X	
MBO Amersfoort	X	X		
MBO Rijnland	X	X		
Noorderpoort	X	X	X	X
Yonder	X	X		
Rijn IJssel	X		X	
ROC A12		X		
ROC Midden Nederland	X	X		
ROC Mondriaan	X	X		
ROC Nijmegen	X	X	X	
ROC Nova College	X	X		X
ROC Rivier		X		
ROC van Amsterdam/Flevoland	X	X	X	
ROC van Twente	X	X		
Scalda	X	X		X
Scholengemeenschap de Rooi Pannen			X	
SOMA College	X			
STC-Group		X		X
Summa College	X	X	X	

Talland	X	X	X	
Techniekcollege Rotterdam	X			
VISTA college	X	X	X	
VONK	X	X		X
Zadkine		X	X	

